

«ԱՐՄԵՆԻԱ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՍՊԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

2024թ. Սեպտեմբերի 30

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկաները, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների համար:

2022թ. փետրվարին Ռուսաստանի Դաշնության և Ուկրաինայի միջև բռնկված ռազմական հակամարտության պատճառով մի շարք երկրներ պատժամիջոցներ սահմանեցին Ռուսաստանի Դաշնության դեմ: Հակամարտությունն ազդեցություն ունի ոչ միայն երկու երկրների տնտեսական գործունեության, այլև՝ համաշխարհային տնտեսության վրա: Պատժամիջոցների արդյունքում աշխարհի շատ երկրներում հումքային և պարենային ապրանքների գներն աճել են, խախտվել են ռեսուրսների մատակարարման հաստատված կապերը, դիտվում է գնաճի ազդեցություն գների վրա, և վերլուծաբանները կանխատեսում են նաև տնտեսական հետևանքներ համաշխարհային արդյունաբերության համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Արմենիա Ինշուրանս» ԱՍՊԸ-ի (Ընկերություն) հիմնադրվել է որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 2004թ-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ունի Հայաստանի Հանրապետությունում ոչ կյանքի ապահովագրության 15 դասերով գործունեության իրականացման լիցենզիա: Ընկերության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Վարդանանց փ. 16/1:

Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության մայր ընկերությունն էր «Ռեգիոն ֆինանսական արդյունաբերական կորպորացիա» ՓԲԸ-ն: 2023թ. փետրվարին Ընկերության

մայր ընկերությունը դարձավ «Արինս Գրուպ» ՍՊԸ-ն: Ընկերության մայր ընկերության փոփոխության արդյունքում վերջնական հսկող կողմը չի փոխվել:

2. Հաշվապահական հաշվառման հիմունքներ

2.1. Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Ընկերությունը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Ընկերության հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Ընկերության գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը: Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2.3. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների և բացահայտված պայմանական ակտիվների և պարտավորությունների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Ընկերությունը 2023թ-ի հունվարի 1-ից սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» ստանդարտի դրույթները, որը լույս է տեսել 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ-ի 17-ը փոխարինում է ՖՀՄՍ 4-ին, որը թույլ է տալիս կազմակերպություններին ապահովագրական պայմանագրերի համար կիրառել հաշվապահական հաշվառման առկա փորձը: ՖՀՄՍ-ի 17-ը սկզբունքների վրա հիմնված միակ ստանդարտն է, որը կիրառվում է ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, ներառյալ վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվապահական հաշվառման համար:

Հաշվապահական հաշվառման այս նոր ստանդարտն ընդգրկում է բոլոր տեսակի ապահովագրական պայմանագրերի ճանաչումն ու չափումը, ներկայացումը և բացահայտումը՝ անկախ դրանք թողարկող կազմակերպության տեսակից: ՖՀՄՍ 17-ի ընդհանուր նպատակն է ապահովել ապահովագրական գործունեության հետ կապված եկամուտների և ծախսերի թափանցիկությունը, ժամանակին և թափանցիկ կերպով արտացոլել տնտեսական փոփոխությունների ազդեցությունը և ավելի շատ տեղեկատվություն տրամադրել ապահովագրական գործունեության ընթացիկ և ապագա շահութաբերության մասին:

Համաձայն ՖՀՄՍ 17-ի ապահովագրական պայմանագրերի չափման երեք մոտեցումներն են՝

- ✓ Հիմնական մոտեցում,
- ✓ Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցում,
- ✓ Փոփոխական վճարների մոտեցում:

Հիմնական մոտեցում

Հիմնական մոտեցման համաձայն՝ ապահովագրական պայմանագրերի խմբերի սկզբնական ճանաչումը և չափումը ներառում է՝

- Պայմանագրերի խմբի կատարման գծով դրամական հոսքերը (FCF), որը իրենից ներկայացնում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքը, որում հաշվի են առնված դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ առկա բոլոր գործող տեղեկությունները, որոնք համահունչ են դիտարկվող շուկայական տեղեկատվությանը, որին ավելացվում է (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանվում է (եթե արժեքը ակտիվ է),
- Պայմանագրերի խմբի չվաստակած շահույթի գումարը (պայմանագրային ծառայության մարժան (CSM))։ Ապահովագրողները կարտացոլեն խմբի ապահովագրական պայմանագրերի գծով շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում նրանք տրամադրում են ապահովագրական ծածկույթը:

Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, կազմակերպությունը պետք է անմիջապես ճանաչի վնասը:

Հիմնական մոտեցման համաձայն՝ ապահովագրական պայմանագրերի հետագա չափումը ներառում է՝

- Պայմանագրերի խմբի կատարման մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է կազմակերպության գումար վճարելու պարտավորությունը և գումար ստանալու իրավունքը՝ կապված տեղի չունեցած ապահովագրական իրադարձությունների և չմատուցված ծառայության հետ,
- Պայմանագրերի խմբի կատարման կրած պահանջների գծով պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է կազմակերպության պարտականությունը՝ ուսումնասիրել և վճարել՝
  - i. վավեր պահանջներ ապահովագրված դեպքերի համար, որոնք արդեն տեղի են ունեցել,
  - ii. վավեր պահանջներ ապահովագրված դեպքերի համար, որոնք տեղի են ունեցել, բայց որոնց համար պահանջները չեն ներկայացվել,
  - iii. այլ ապահովագրական ծախսեր, և
  - iv. արդեն իսկ մատուցված ծառայությունների հետ կապված գումարներ:

Մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում կատարված փոփոխությունների գծով ճանաչվում է՝

- ապահովագրական հասույթ՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում մատուցված ծառայությունների արդյունքում մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության նվազման դեպքում,
- ապահովագրական ծառայության ծախսեր՝ անբարենպաստ պայմանագրերի խմբերի գծով վնասների և այդպիսի վնասների հակադարձումների դեպքում,
- ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտներ կամ ծախսեր՝ փողի ժամանակային արժեքի ազդեցության և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության դեպքում:

Կրած պահանջների գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում կատարված փոփոխությունների գծով ճանաչվում է՝

- ապահովագրական ծառայության ծախսեր՝ ժամանակաշրջանի ընթացքում կրած պահանջների և ծախսերի հետևանքով պարտավորության աճի դեպքում,
- ապահովագրական ծառայության ծախսեր՝ պայմանագրի կատարման գծով դրամական հոսքերում ցանկացած փոփոխությունների դեպքում՝ կապված կրած պահանջների և կրած ծախսերի հետ,
- ապահովագրության գծով ֆինանսական եկամուտներ կամ ծախսեր՝ փողի ժամանակային արժեքի ազդեցության և ֆինանսական ռիսկի ազդեցության դեպքում:

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցում

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցումը կիրառելի է միայն այն դեպքում, երբ

- ✓ խմբի յուրաքանչյուր պայմանագրի ծածկույթի ժամանակաշրջանը փոքր կամ հավասար է 12 ամսի,
- ✓ պարզեցումը կհանգեցնի խմբի մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության չափմանը, որն էականորեն չի տարբերվի հիմնական մոտեցումից:

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման դեպքում սկզբնական ճանաչման պահին մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը իրենից ներկայացնում է՝

- ապահովագրական վճարներ՝ ստացված սկզբնական ճանաչման պահին, եթե այդպիսիք առկա են,
- հանած այդ պահի դրությամբ ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը, բացառությամբ, եթե կազմակերպությունը նախընտրել է այդ վճարումները ճանաչել որպես ծախս,
- գումարած կամ հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի գծով ճանաչված ակտիվի կամ պարտավորության՝ այդ ամսաթվի դրությամբ ապաճանաչումից առաջացող ցանկացած գումար:

Ապահովագրական վճարի բաշխման մոտեցման դեպքում մնացորդային ծածկույթի գծով պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հետագա յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներառում է պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ՝

- գումարած ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ապահովագրական վճարները,
- հանած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերը,
- գումարած ապահովագրության ձեռքբերման հետ կապված դրամական հոսքերի ամորտիզացիային առնչվող ցանկացած գումար, որը հաշվետու ժամանակաշրջանում ճանաչվել է որպես ծախս,
- գումարած ֆինանսավորման բաղադրիչի գծով ցանկացած ճշգրտում,
- հանած այդ ժամանակաշրջանում տրամադրված ծածկույթի գծով որպես ապահովագրական հասույթ ճանաչված գումար,
- հանած ցանկացած ներդրումային բաղադրիչ, որը վճարվել կամ փոխանցվել է կրած պահանջների գծով պարտավորությանը:

Փոփոխուն վճարների մոտեցում

Փոփոխական վճարների մոտեցում ուղղակի մասնակցության հայտանիշներով ապահովագրության պայմանագրերի համար նախատեսված մոտեցում է և հիմնականում ներառում է կյանքի ապահովագրության պայմանագրեր: Ընկերությունը չի նախատեսում կիրառել այս մոտեցումը:

Այսպիսով, ՖՀՄՍ 17-ը ներկայացնում է ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունների չափման տարբեր մոտեցումներ: Ակնկալվում է, որ ընկերության կողմից կնքված ապահովագրական պայմանագրերի մոտավորապես 100%-ի համար 2023 թվականին կկիրառվի ապահովագրական վճարների բաշխման մոտեցումը, քանի որ դրանք կարճաժամկետ ապահովագրության պայմանագրեր են:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1. Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա: Ապահովագրական ռիսկը նշանակալի է այն և միայն այն դեպքում, եթե ապահովագրական պատահարը ցանկացած սցենարի (ընթացքի) դեպքում կարող էր ապահովագրողի կողմից նշանակալի լրացուցիչ հատուցումների վճարման պատճառ դառնալ, բացառությամբ այն սցենարների, որոնք չունեն կոմերցիոն բովանդակություն (այսինքն՝ գործարքի

տնտեսական կողմի վրա նշմարելի ազդեցություն չունեն): Վերը նշված լրացուցիչ հատուցումները վերաբերում են այն գումարներին, որոնք գերազանցում են ապահովագրական պատահարի տեղի չունենալու դեպքում վճարվելիք գումարները:

Ապահովագրության պայմանագրերը կարող են նաև փոխանցել ֆինանսական ռիսկ: Ֆինանսական ռիսկը ստորև նշվածներից մեկի կամ մի քանիսի հնարավոր ապագա փոփոխության ռիսկն է՝ սահմանված տոկոսադրույք, ֆինանսական գործիքի գին, ապրանքի գին, արտարժույթի փոխարժեք, գների կամ դրույքների ինդեքս, վարկունակություն կամ վարկային ինդեքս կամ այլ փոփոխական՝ պայմանով, որ ոչ ֆինանսական փոփոխականի դեպքում այդ փոփոխականը հատուկ չէ պայմանագրի կողմերից մեկին:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչև իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

3.2. Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են միջնորդներին վճարվելիք միջնորդավճարները, և չեն ներառում ապահովագրավճարների գծով հարկերը և այլ պարտադիր վճարները:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում հաշվառված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են պոլիսի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակած ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող ապահովագրավճարների մի մասը հետաձգվում է՝ որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Համախառն հատուցումներ

Համախառն հատուցումները բաղկացած են ապահովագրողներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների գնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից: Հատուցումները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Համախառն հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը

Հատուցումներում վերաապահովագրողների մասը ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական հատուցումը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարներից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում Ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, Ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան պոլիսների ուժի մեջ մտնելու կամ վերականգնման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ Ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայությունները:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է՝ յուրաքանչյուր պայմանագրի գծով ձեռքբերման ծախսի վրա կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրական պարտավորություններ

Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերն ուժի մեջ են մտնում: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբրոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ծանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինել հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Պարտավորությունը հաշվարկվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ օգտագործելով ստանդարտ ակտուարական պահանջների կանխատեսման մեթոդները, որոնք հիմնվում են էմպիրիկ տվյալների և ընթացիկ ենթադրությունների վրա, որոնք կարող են ներառել բացասական շեղման մարժա: Պարտավորությունը չի զեղչվում փողի ժամանակային արժեքով:

Հավասարակշռման և աղետների պահուստ չի ճանաչվում: Պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային պարտավորությունները կատարվում են կամ երբ այն դադարում է:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստն իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որն ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում:

Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Ընկերությունը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին գնահատում է, թե արդյոք իր կողմից ճանաչված ապահովագրության պարտավորությունները համարժեք են՝ օգտագործելով իր ապահովագրության պայմանագրերի ներքո ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ընթացիկ գնահատումները: Եթե այդ գնահատումը ցույց է տալիս, որ իր ապահովագրական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը (հանած դրանց հետ կապված՝ ձեռքբերման հետաձգված ծախսումները) համարժեք չեն գնահատված՝ ապագա դրամական միջոցների հոսքերի հետ համեմատած, ապա ամբողջ պակասորդը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկն իր սովորական գործունեության ընթացքում: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրական ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որոնք Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները և պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ պայմանագրային իրավունքները կատարվում են, կամ, երբ պայմանագիրը փոխանցվում է այլ կողմի: Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքեր Ապահովագրության և վերաապահովագրության գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշվառումը նույնն է, ինչ ֆինանսական գործիքներին, ինչպես նկարագրված է 3.7, 3.8 և 3.9 ծանոթագրություններում:

3.3. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Ապահովագրության պայմանագրերին չվերաբերող եկամուտների և ծախսերի ճանաչման չափանիշները ներկայացված են ստորև:

Ներդրումային եկամուտ

Ներդրումային եկամուտը բաղկացած է տոկոսային եկամտից, ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից ստացված օգուտից, ներդրումային արժեթղթերի ամորտիզացված արժեքի փոփոխություններից և ներդրումային գույքից ստացված օգուտից:

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ներդրումների վաճառքից օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է որպես զուտ վաճառքի և սկզբնական կամ ամորտիզացված արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է վաճառքի գործառնության պահին:

Ներդրումային ծախս

Վճարված տոկոսագումարը ճանաչվում է համապարփակ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում հաշվեգրմանը զուգահեռ և հաշվարկվում է օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսագումարը ներառվում է տոկոսային ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքում:

3.4. Արտարժույթի վերահաշվարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների վերահաշվարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային բեկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների վերահաշվարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթում կամ վնասում և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

3.5. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամտում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային վճարումները, ապա հարկվող շահույթը կամ կորուստը հիմնվում են մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ դիրք հարկային օրենսդրությունն արտածելու և հարկային հաշվարկները վերանայելու համար: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մոծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես հաջորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի չափանիշների ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

ՀՀ-ում Ընկերություններն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր» հոդվածում:

3.6. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները ընդգրկում են հաշիվները բանկերում: Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.7. Ավանդներ բանկերում

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ:

3.8. Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է միայն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով: Սովորական բնույթ կրող ձեռքբերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայմանագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են՝ ըստ հետևյալ խմբերի.

- ✓ մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- ✓ վարկեր և դեբիտորական պարտքեր,
- ✓ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական գործիքների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները: Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Փոխատվություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխատվությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխատվությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխատվության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխատվությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխատվության իրական արժեքների տարբերությունը փոխատվության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխատվությունը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած օգուտն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված օգուտը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

3.9. Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են պարտքային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝

խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկման ճանաչումից հետո առաջացող որևէ իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորուստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստները ֆինանսական հաշվետվություններում ձևավորվել են գոյություն ունեցող տնտեսական պայմանների հիման վրա: Ընկերությունը չի կարող կանխատեսել՝ ինչպես Հայաստանում կարող են փոխվել տնտեսական պայմանները, և ինչ ազդեցություն կարող են ունենալ այդ փոփոխությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստների ճշտության վրա հետագա ժամանակաշրջաններում:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, այլ համապարփակ եկամտից վերաձևակերպվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը համապարփակ ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

3.10. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- ✓ վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- ✓ Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- ✓ և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում է Ընկերության շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Ընկերության կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Ընկերությունը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.11. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը: Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՄ, կամ մի խումբ համանման գործարքների օգուտի և վնասի համար, ինչպիսին հանդիսանում է Ընկերության առևտրային գործունեությունը:

3.12. Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր» և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է Հետգնման պայմանագրեր բանկերի հետ հոդվածում: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

3.13. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

3.14. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույքը, որը պահվում է վարձակալական եկամուտ ստանալու նպատակով, սկզբնապես հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ ներառելով գործարքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներդրումային գույքը չափվում է իրական արժեքի մոդելով՝ ՀՀՄՍ 40-ի նախատեսված կարգով:

Ներդրումային գույքից ստացված վարձակալական եկամուտը ներառվում է ներդրումային եկամուտում: Ներդրումային գույքի իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտը կամ վնասը ներառվում է այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում այն առաջացել է:

3.15. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, լիցենզիաներից և վստահագրերից: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

3.16. Վարձակալություն

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Ընկերությունը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար»: Այս սահմանումը կիրառելու համար Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- ✓ պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Ընկերությանը,
- ✓ Ընկերությունն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,

- ✓ Ընկերությունն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Ընկերությունն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով» ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ընկերությունը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Ընկերությունը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Ընկերության կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Ընկերությունը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Ընկերությունը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Ընկերությունը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Ընկերության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Ընկերությունը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Ընկերությունը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Ընկերությունը որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Ընկերությունը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական: Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես եկամուտ գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «այլ եկամուտներ հոդվածում»:

3.17. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են բանկերից ստացված վարկերը, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնականությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

3.18. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

3.19. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Զբաղիված շահույթ

Զբաղիված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաղիված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ

Հիմնական միջոցների վերագնահատման աճը օգտագործվում է գրանցելու համար հիմնական միջոցների իրական արժեքի աճը և նվազումը այն չափի, որ նման նվազումը վերաբերում է նույն ակտիվի աճին, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում:

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է վաճառքի համար մատչելի ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

4. Փոխկապակցված կողմերի հետ կապված գործառնություններ

Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Ընկերությունը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծություններից:

5. Զուտ եկամուտ ապահովագրական գործունեությունից

Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան							
	01.07.2024 - 30.09.2024				01.07.2023 - 30.09.2023			
	Համախառն ապ.վճար	Վերադարձի ենթակա ապ.վճար	ԶԱՊ-ի փոփոխություն	Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից	Համախառն ապ.վճար	Վերադարձի ենթակա ապ.վճար	ԶԱՊ-ի փոփոխություն	Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	53,521	(1,544)	2,818	54,795	59,366	-	2,131	61,497
Առողջության ապահովագրություն	130,837	(14,684)	240,665	356,818	178,823	(27,682)	421,536	572,677
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	40,545	(3,039)	5,303	42,809	43,978	(3,165)	(5,827)	34,986
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	763	763	19,957	-	(14,939)	5,018
Օդանավերի ապահովագրություն	5,660	(39,470)	143,627	109,817	-	-	85,370	85,370
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	50,259	(10)	2,760	53,009	81,401	-	(913)	80,488
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	68,958	(382)	(16,724)	51,852	99,392	(8)	(48,359)	51,025
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	643	(11)	(88)	544	297	(1)	(25)	271
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,052	-	58,490	59,542	-	-	50,946	50,946
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	8,698	-	13,580	22,278	1,847	-	18,277	20,124
Վարկի ապահովագրություն	32,855	-	(6,969)	25,886	26,217	-	(27)	26,190
Երաշխիքի տրամադրում	455	-	13,652	14,107	71,099	-	16,271	87,370
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	6,782	6,782	5	-	6,935	6,940
Աջակցության ապահովագրություն	23,995	-	879	24,874	28,555	(19)	1,049	29,585
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	1,647,580	(64,370)	(426,974)	1,156,236	628,822	(30,158)	33,625	632,289
Ընդամենը	2,065,058	(123,510)	38,564	1,980,112	1,239,759	(61,033)	566,050	1,744,776

Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան							
	01.01.2024 - 30.09.2024				01.01.2023 - 30.09.2023			
	Համախառն ապ.վճար	Վերադարձի ենթակա ապ.վճար	ՉԱՊ-ի փոփոխություն	Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից	Համախառն ապ.վճար	Վերադարձի ենթակա ապ.վճար	ՉԱՊ-ի փոփոխություն	Հասույթ ապահովագրական գործունեությունից
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	162,917	(1,551)	8,229	169,595	174,129	(40)	13,040	187,129
Առողջության ապահովագրություն	1,270,249	(58,773)	181,284	1,392,760	1,999,579	(65,662)	(565,122)	1,368,795
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	125,331	(8,110)	9,834	127,055	124,808	(4,950)	(28,067)	91,791
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	10,688	10,688	19,957	-	(5,042)	14,915
Օդանավերի ապահովագրություն	5,660	(39,470)	427,760	393,950	-	-	253,327	253,327
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	182,420	(183)	333	182,570	244,621	(110)	(3,008)	241,503
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	158,692	(425)	5,957	164,224	172,847	(48)	(34,861)	137,938
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	2,026	(14)	(600)	1,412	755	(1)	54	808
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,052	-	174,199	175,251	-	-	151,174	151,174
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	77,167	-	(16,166)	61,001	15,666	(115)	50,162	65,713
Վարկի ապահովագրություն	81,323	-	(6,908)	74,415	79,284	-	124	79,408
Երաշխիքի տրամադրում	5,735	-	93,931	99,666	269,241	(58)	(56,361)	212,822
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	3	-	20,463	20,466	1,653	-	18,956	20,609
Աջակցության ապահովագրություն	54,551	-	7,227	61,778	67,717	(19)	3,308	71,006
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	3,917,304	(149,676)	(1,019,274)	2,748,354	1,864,718	(83,283)	28,210	1,809,645
Ընդամենը	6,044,430	(258,202)	(103,043)	5,683,185	5,034,975	(154,286)	(174,106)	4,706,583

Ծախսեր ապահովագրական ծառայությունների գծով

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան						
	01.07.2024 – 30.09.2024						
	Հատուցումներ	Սուբրոգացիայի գծով եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր / եկամուտներ ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Խմբին վերագրվող այլ ծախսեր	Ընդամենը
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	-	-	-	662	(9,481)	(8,819)
Առողջության ապահովագրություն	(427,778)	-	-	-	111,350	(130,013)	(446,441)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(91,365)	2,308	(80)	-	73,953	(10,816)	(26,000)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	-	-	(178)	(193)	(371)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	-	-	(1,599)	(18,278)	(19,877)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(2,829)	-	-	-	(917)	(16,184)	(19,930)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(1,440)	-	-	-	(40,690)	(10,490)	(52,620)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	-	-	-	(1,050)	(160)	(1,210)
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(9,594)	(9,594)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(30)	-	-	-	(499)	(4,087)	(4,616)
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(4,156)	(4,156)
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	(42,329)	(4,388)	(46,717)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	-	-	49,914	(1,097)	48,817
Աջակցության ապահովագրություն	(2,556)	-	-	-	(1,322)	(13,376)	(17,254)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	(825,045)	57,385	(28,148)	24,346	(57,311)	(286,783)	(1,115,556)
Ընդամենը	(1,351,043)	59,693	(28,228)	24,346	89,984	(519,095)	(1,724,343)

Ծախսեր ապահովագրական ծառայությունների գծով

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան						
	01.01.2024 – 30.09.2024						
	Հատուցումներ	Սուբորգացիայի գծով եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր / եկամուտներ ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Խմբին վերագրվող այլ ծախսեր	Ընդամենը
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	-	-	-	(3,498)	(28,919)	(32,417)
Առողջության ապահովագրություն	(1,335,369)	-	-	-	140,204	(435,916)	(1,631,081)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(100,886)	10,545	(205)	-	10,404	(30,479)	(110,621)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	-	-	(432)	(1,551)	(1,983)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	-	-	(8,784)	(57,161)	(65,945)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(5,215)	-	-	-	(103,146)	(46,999)	(155,360)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(2,890)	-	-	-	(61,608)	(31,481)	(95,979)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(394)	(394)
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(25,429)	(25,429)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(130)	-	-	-	(679)	(9,974)	(10,783)
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(10,797)	(10,797)
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	(42,329)	(25,041)	(67,370)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	-	-	87,540	(2,970)	84,570
Աջակցության ապահովագրություն	(5,522)	-	-	-	(1,985)	(31,623)	(39,130)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	(1,919,607)	154,383	(63,447)	37,025	(169,008)	(649,635)	(2,610,289)
Ընդամենը	(3,369,619)	164,928	(63,652)	37,025	(153,321)	(1,388,368)	(4,773,007)

Ծախսեր ապահովագրական ծառայությունների գծով

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան						
	01.07.2023 - 30.09.2023						
	Հատուցումներ	Սուբրոգացիայի գծով եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր / եկամուտներ ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Խմբին վերագրվող այլ ծախսեր	Ընդամենը
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	-	-	-	77	(7,686)	(7,609)
Առողջության ապահովագրություն	(339,921)	-	-	-	(87,007)	(123,944)	(550,872)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(7,648)	1,273	-	-	(13,230)	(6,905)	(26,510)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	-	-	(291)	(544)	(835)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(9,252)	(9,252)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(4,354)	-	-	-	429	(15,066)	(18,991)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(19,340)	21	(25)	-	(11,566)	(7,499)	(38,409)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(87)	(87)
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(5,521)	(5,521)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(45)	-	-	-	(72)	(4,602)	(4,719)
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(2,838)	(2,838)
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	(40,313)	(18,168)	(58,481)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(752)	(752)
Աջակցության ապահովագրություն	(4,403)	-	-	-	1,114	(14,506)	(17,795)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	(402,825)	19,263	(16,148)	14,028	24,984	(168,585)	(529,283)
Ընդամենը	(778,536)	20,557	(16,173)	14,028	(125,875)	(385,957)	(1,271,956)

Ծախսեր ապահովագրական ծառայությունների գծով

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան						
	01.01.2023 - 30.09.2023						
	Հատուցումներ	Սուբրոգացիայի գծով եկամուտներ	Կարգավորման ծախսեր	Ծախսեր / եկամուտներ ուղիղ հատուցումների գծով	Փոփոխություն պահանջների պահուստում	Խմբին վերագրվող այլ ծախսեր	Ընդամենը
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(4,500)	-	-	-	3,550	(30,518)	(31,468)
Առողջության ապահովագրություն	(864,174)	-	-	-	(84,630)	(352,257)	(1,301,061)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(28,889)	7,053	(60)	-	(15,594)	(19,893)	(57,383)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	-	-	(790)	(1,947)	(2,737)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(33,063)	(33,063)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(6,711)	-	-	-	(38,911)	(52,559)	(98,181)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(19,440)	1,429	(150)	-	(11,477)	(26,210)	(55,848)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(288)	(288)
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(19,730)	(19,730)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(175)	-	-	-	890	(16,654)	(15,939)
Վարկի ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(10,364)	(10,364)
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	-	-	(40,313)	(48,831)	(89,144)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	-	-	-	(2,690)	(2,690)
Աջակցության ապահովագրություն	(9,470)	-	-	-	(479)	(35,712)	(45,661)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	(1,105,479)	112,363	(45,001)	35,299	(41,802)	(535,686)	(1,580,306)
Ընդամենը	(2,038,838)	120,845	(45,211)	35,299	(229,556)	(1,186,402)	(3,343,863)

Ծախսեր վերապահովագրության պայմանագրերից

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան							
	01.07.2024- 30.09.2024				01.07.2023- 30.09.2023			
	Համախառն վերապ. վճար	Վերադարձի ենթակա վերապ. վճար	Վերապ. ՀԱՊ-ի փոփոխու- թյուն	Ծախսեր վերապայ- մանագրերից	Համախառն վերապ. վճար	Վերադարձի ենթակա վերապ. վճար	Վերապ. ՀԱՊ-ի փոփոխու- թյուն	Ծախսեր վերապայ- մանագրերից
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	1,189	(1,603)	(414)	-	-	(1,576)	(1,576)
Առողջության ապահովագրություն	-	-	-	-	(4,520)	2,181	(15,829)	(18,168)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(10,646)	781	(1,444)	(11,309)	(13,109)	1,115	1,210	(10,784)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	(292)	(292)	(7,631)	-	5,712	(1,919)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	16,293	(136,543)	(120,250)	-	-	(86,609)	(86,609)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(11,453)	-	(1,479)	(12,932)	(18,960)	-	232	(18,728)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(10,669)	224	958	(9,487)	(37,947)	-	22,466	(15,481)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	-	-	(14)	(14)	-	-	-	-
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	12,903	(55,799)	(42,896)	-	-	(49,270)	(49,270)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(1,479)	-	(9,134)	(10,613)	(596)	-	(2,935)	(3,531)
Վարկի ապահովագրություն	(786)	-	719	(67)	-	-	-	-
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	(1,044)	(1,044)	(10,841)	-	(2,703)	(13,544)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	(5,952)	(5,952)	-	-	(4,990)	(4,990)
Աջակցության ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	(35,033)	31,390	(211,627)	(215,271)	(93,604)	3,296	(134,292)	(224,600)

Ծախսեր վերաապահովագրության պայմանագրերից

Ապահովագրության պրոդուկտ	Ժամանակաշրջան							
	01.01.2024- 30.09.2024				01.01.2023- 30.09.2023			
	Համախառն վերապ. վճար	Վերադարձի ենթակա վերապ. վճար	Վերապ. ՉԱՊ-ի փոփոխու- թյուն	Ծախսեր վերաապ, պայմանա- գրերից	Համախառն վերապ. վճար	Վերադարձի ենթակա վերապ. վճար	Վերապ. ՉԱՊ-ի փոփոխու- թյուն	Ծախսեր վերաապ, պայմանա- գրերից
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	-	1,189	(4,775)	(3,586)	-	-	(4,710)	(4,710)
Առողջության ապահովագրություն	(1,427)	875	(7,425)	(7,977)	(77,603)	7,309	16,591	(53,703)
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(31,807)	1,526	(3,986)	(34,267)	(36,247)	1,844	5,564	(28,839)
Երկաթուղային տրանսպորտի ապահովագրություն	-	-	(4,087)	(4,087)	(7,631)	-	1,928	(5,703)
Օդանավերի ապահովագրություն	-	16,293	(406,660)	(390,367)	-	-	(257,004)	(257,004)
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	(37,872)	-	(606)	(38,478)	(63,887)	31	859	(62,997)
Գույքին հասցված այլ վնասներից ապահովագրություն	(22,369)	224	(18,601)	(40,746)	(51,015)	-	15,426	(35,589)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության կամավոր ապահովագրություն	(53)	-	17	(36)	-	-	-	-
Օդանավերի (նաև բեռնափոխադրող) օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	-	12,903	(166,185)	(153,282)	-	-	(146,203)	(146,203)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(33,122)	-	3,514	(29,608)	(1,754)	132	(8,927)	(10,549)
Վարկի ապահովագրություն	(786)	-	719	(67)	-	-	-	-
Երաշխիքի տրամադրում	-	-	(8,716)	(8,716)	(40,540)	-	3,515	(37,025)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	-	-	(17,726)	(17,726)	1,050	-	(16,010)	(14,960)
Աջակցության ապահովագրություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ)	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	(127,436)	33,010	(634,517)	(728,943)	(277,627)	9,316	(388,971)	(657,282)

Մուտքեր վերաապահովագրության պայմանագրերից

Հոդված	Ժամանակաշրջան			
	01.07.2024	01.01.2024	01.07.2023	01.01.2023
	– 30.09.2024	– 30.09.2024	– 30.09.2023	– 30.09.2023
Սպասվելիք պարգևավճարներ վերաապահովագրողներից	5,336	17,903	23,565	84,519
Վերաապահովագրողներից ստացվելիք եկամուտներ հատուցումների գծով	60,956	87,760	22,806	36,076
Պահանջների պահուստում վերաապահովագրողների մասնաբաժնից եկամուտ/ծախս	(32,414)	103,681	18,295	48,404
Վերաապահովագրության փոխանցված ռիսկերի գծով միջնորդներին տրվող միջնորդավճարների գծով ծախս	(13,144)	(30,176)	(22,886)	(68,692)
Ընդամենը	20,735	225,078	41,780	100,307

6. Զուտ եկամուտ ներդրումային գործունեությունից

Հոդված	Ժամանակաշրջան			
	01.07.2024	01.01.2024	01.07.2023	01.01.2023
	– 30.09.2024	– 30.07.2024	– 30.09.2023	– 30.09.2023
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներից եկամուտ	202	468	162	479
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթերից տոկոսային եկամուտ	160,422	518,096	193,617	592,331
Տոկոսային եկամուտ տրամադրված փոխառություններից	1,469	4,261	1,411	4,188
Տոկոսային ծախսեր բանկերից ներգրավված ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	(34,746)	(193,343)	(135,250)	(455,473)
Արտարժույթի վերագնահատման արդյունքում զուտ եկամուտներ/ծախսեր	(2,496)	20,446	(1,703)	6,162
Ընդամենը	124,851	349,928	58,237	147,687

7. Արժեզրկումից կորուստներ

Հոդված	Ժամանակաշրջան			
	01.07.2024	01.01.2024	01.07.2023	01.01.2023
	– 30.09.2024	– 30.09.2024	– 30.09.2023	– 30.09.2023
Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարների արժեզրկում	1,187	(17,309)	10,639	(13,963)

8. Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր

Հոդված	Ժամանակաշրջան			
	01.07.2024 – 30.09.2024	01.01.2024 – 30.09.2024	01.07.2023 – 30.09.2023	01.01.2023 – 30.09.2023
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	(4,204)	(22,683)	(11,192)	(39,568)
ՀՄ և ՈՆԱ ամորտիզացիա	(11,457)	(33,569)	(9,461)	(26,642)
Անդամավճարներ	(1,319)	(3,735)	-	-
Տուգանքների և տույժերի գծով ծախսեր	(482)	(1,648)	-	-
Ընդամենը	(17,463)	(61,634)	(20,653)	(66,210)

9. Շահութահարկի գծով ծախս

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հոդված	Ժամանակաշրջան			
	01.07.2024 – 30.09.2024	01.01.2024 – 30.09.2024	01.07.2023 – 30.09.2023	01.01.2023 – 30.09.2023
Ընթացիկ հարկ	(29,300)	(133,406)	(70,500)	(166,500)
Հետաձգված հարկ	1,897	1,392	(22,039)	9,730
Ընդամենը	(27,403)	(132,014)	(92,539)	(156,770)

10. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցներ	Կապ և հաղորդակցություն	Փոխադրամիջոց	Գույք	Այլ ՀՄ	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ					
31.12.2022թ-ի դրությամբ	37,936	58,782	11,975	9,277	117,969
Ավելացում	3,737	-	6,017	2,970	12,724
Օտարում	(408)	-	-	-	(408)
31.12.2023թ-ի դրությամբ	41,265	58,782	17,992	12,247	130,286
Ավելացում	2,224	23,040	1,219	1,150	27,633
Օտարում	-	-	-	-	-
30.09.2024թ-ի դրությամբ	43,489	81,822	19,210	13,397	157,919
ԿՈՒՏԱԿԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ					
31.12.2022թ-ի դրությամբ	37,341	17,085	8,395	2,732	65,553
Ավելացում	2,346	7,390	1,097	1,386	12,219
Օտարում	(408)	-	-	-	(408)
31.12.2023թ-ի դրությամբ	39,279	24,475	9,492	4,118	77,364
Ավելացում	2,970	6,158	1,107	1,173	11,408
Օտարում	-	-	-	-	-
30.09.2024թ-ի դրությամբ	41,402	28,261	10,215	4,878	88,772

ՄԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ					
30.09.2024թ-ի դրությամբ	2,087	53,561	8,995	8,519	73,162
31.12.2023թ-ի դրությամբ	1,986	34,307	8,500	8,129	52,922

Ոչ նյութական ակտիվներ	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔ		
31.12.2022թ-ի դրությամբ	8,896	8,896
Ավելացում	12,875	12,875
Օտարում	(384)	(384)
31.12.2023թ-ի դրությամբ	21,387	21,387
Ավելացում	-	-
Օտարում	-	-
30.09.2024թ-ի դրությամբ	21,387	21,387
ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՄԱՇՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ		
31.12.2022թ-ի դրությամբ	7,324	7,324
Ավելացում	1,387	1,387
Օտարում	(384)	(384)
31.12.2023թ-ի դրությամբ	8,327	8,327
Ավելացում	1,364	1,364
Օտարում	-	-
30.09.2024թ-ի դրությամբ	9,691	9,691
ՄԱՑՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ		
30.09.2024թ-ի դրությամբ	11,696	11,696
31.12.2023թ-ի դրությամբ	13,060	13,060

11. Այլ ակտիվներ

Հոդված	Մնացորդ առ 30.09.2024
Կանխավճարներ ապահովագրության գծով	70,267
Կանխավճարների հարկերի և տուրքերի գծով	911
Այլ կանխավճարներ և դեբիտորական պարտքեր	14,258
Այլ ակտիվներ	4,384
Ընդամենը	89,820

13. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Հոդված	Մնացորդ առ
	30.09.2024
ՀՀ պետական տոկոսային պարտատոմսեր, այդ թվում՝	7,923,620
Ընկերության կողմից պահվող	6,339,842
Ռեպո պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	1,583,778
Բանկերի հետ կնքված ռեպո համաձայնագրեր	(1,564,958)
Ռեպո համաձայնագրերով հաշվեգրված տոկոսներ	(2,011)
Ընդամենը	6,356,651

16. Տրամադրված փոխառություններ

Հոդված	Մնացորդ առ
	30.09.2024
ՀՀ-ում գրանցված ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված փոխառություններ	50,230

Տրամադրված փոխառությունները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

17. Բանկային ավանդներ

Հոդված	Մնացորդ առ
	30.09.2024
ՀՀ-ում բանկերում ներդրված ժամկետային ավանդներ	23,015

18. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հոդված	Մնացորդ առ
	30.09.2024
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	41,402
Բանկային հաշիվներ	62,188
Ընդամենը	103,590

19. Կանոնադրական կապիտալ

2024թ-ի առ սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Ընկերության գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1,5 մլրդ ՀՀ դրամ:

Ընկերության մասնակիցները իրավունք ունեն ստանալու շահաբաժին և իրենց բաժնեմասերին համապատասխան ձայների իրավունք Ընկերության տարեկան և ընդհանուր ժողովներում:

Բաշխման ենթակա Ընկերության պահուստները սահմանափակվում են կուտակված շահույթով՝ հաշվարկված համաձայն ՀՀ օրենսդրության: Բաշխման ոչ ենթակա միջոցները ներկայացված են գլխավոր պահուստով, որը ստեղծված է համաձայն ՀՀ օրենսդրության պահանջների՝ ընդհանուր ֆինանսական ռիսկերը, ներառյալ հնարավոր կորուստները և այլ չնախատեսված ռիսկերը և ծախսերը փոխհատուցելու նպատակով: Պահուստը ստեղծվել է համաձայն Ընկերության կանոնադրության, որը

նախատեսում է պահուստի ստեղծում այդ նպատակների համար ոչ պակաս քան հաշվապահական հաշվառման հաշիվներում արտացոլված կանոնադրկան կապիտալի 15-ի չափով:

21. Այլ պարտավորություններ

Հոդված	Մնացորդ առ
	30.09.2024
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	57,922
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	-
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,620
Ընդամենը	61,542